

N:o 61.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till ny förordning angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter; gifven Stockholms slott den 14 februari 1908.

Under åberopande af bifogadt utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att antaga närlagda förslag till ny förordning angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Carl Swartz.

Förslag

till

Förordning angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

A. Bevillningsavgift för rättighet till skogsfång och kolningsfrihet på allmänningar.

1 §.

För rättighet till *skogsfång* på kronans mot rekognition till bruk, hyttor eller grufvor upplåtna allmänningar erläggas tjugufem öre för hvarje stafrum ved eller däremot svarande aderton tunnor kol; och beräknas denna avgift efter det belopp ved eller kol, för hvilket rekognitionsavgiften enligt privilegier eller resolutioner utgår, antingen skogsfånget årligen begagnas eller icke.

2 §.

För *kolningsfrihet* på härads- eller sockenallmänningar, när därför till häradet eller socknen icke erlägges betalning, svarande mot den, som för rekognitionsskogars eller kronoallmänningars begagnande bör enligt kungl. förordningen den 4 juni 1752 jämte bevillningen utgöras, skall avgiften så höjas, att beloppet blifver enahanda med hvad för nyttjanderätt till kronoskogarna erlägges.

B. Bevillningsavgift af vissa handlande och handsexpediter.

3 §.

Utlänning eller sådan i utlandet bosatt svensk undersåte, som icke för det år, hvarför uppbörd af bevillning till svenska staten senast ägt rum, erlagt bevillning för inkomst af kapital eller arbete, skall, då han reser omkring i landet och för egen eller, såsom utskickad, för annans räkning

till inledande af handel, med eller utan varuprof, bjuder ut eller slutar handel om utländska varor att framdeles från utlandet levereras, vid ankomsten till riket till närmaste kronouppbördsman i stad aflämna skriftlig uppgift, huru länge han ämnar här kvarstanna, samt därvid för rättigheten att idka dylik handel förskottsvis erlægga en afgift af etthundra kronor för den första tidrymden af trettio på hvarandra följande dagar, räknade från och med den dag afgiften erlägges, ehvad han vill under hela denna tidrymd eller blott en del däraf begagna sig af rättigheten, och, om verksamheten utan afbrott fortsättes utöfver de första trettio dagarna, af femtio kronor för hvarje i omedelbar anslutning därtill kommande tidrymd af femton dagar, hvilka afgifter skola, antingen för längre tid på en gång eller för minst den tidrymd, för hvilken vid inbetalandet afgift, enligt hvad nyss är sagdt, lägst må erläggas, inbetalas till kronans uppbördsman i stad inom det län, där han vid betalningstiden sig uppehåller; skolande kvittenset å den erlagda afgiften, hvilket uttryckligen bör angifva sista dagen i den tidrymd, för hvilken afgift blifvit erlagd, vara meddeladt å tryckta blanketter, som, efter vederbörliga rekvisitioner, böra af statskontoret Kungl. Maj:ts befallningshafvande tillsändas, för att kronans uppbördsmän i städerna tillhandahållas, och hvilka blanketter, som skola lyda dels å etthundra och dels å femtio kronor, böra innehålla erinran om behörigt iakttagande af hvad gällande författningar i afseende å dylik handel stadga.

Den utlänning eller med utlänning, enligt hvad här ofvan är sagdt, likställde svenske undersåte, som utbjuder eller slutar handel om utländska varor, skall å den ort, hvarest han först utöfvar sin verksamhet i landet, innan handel därstädes inledes, i stad inför borgmästare, stadsfiskal eller poliskommissarie eller ock å polisvaktkontor samt å landet inför vederbörande kronofogde eller länsman eller ordföranden i socknens kommunalnämnd, styrka, att han behörigen erlagt den stadgade afgiften, och skall bevis om sådan anmälan på begäran meddelas; åliggande det handlanden eller handelsexpediten att på anfordran uppvisa kvittens å erlagd afgift. Beträdes någon, som antingen ej erlagt afgiften eller ock underlåtit att hos vederbörande myndighet, på sätt ofvan blifvit föreskrifvet, förete bevis om afgiftens erläggande, med att idka dylik handel, böte från och med etthundra till och med femhundra kronor, och vare han därjämte i förstnämnda fall skyldig utgifva afgift för den tid, hvarunder den oloffliga handeln utöfvats. Förbrytelser häremot upptagas af poliskammare, där sådan finnes, och eljest af allmän domstol; och fördelas de ådömda böterna lika mellan åklagaren och den kommun, hvarest förbrytelsen blifvit begången.

C. Bevillningsafgift af utlänning för vissa offentliga föreställningar.

4 §.

1 mom. Utlänning, som här i riket gifver offentlig föreställning eller tillställning af hvad slag det vara må, vare sig mot inträdesafgift eller mot afgift, som eljest på ett eller annat sätt fordras, uppbäres eller mottages, skall, där ej sådant fall är för handen, som afses i 3 mom., härför utgöra särskild bevillningsafgift med fem procent af bruttoinkomsten.

Denna bevillningsafgift skall utgå:

a) vid konsert, opera- eller annan musikalisk, dramatisk eller litterär föreställning, föredrag, cirkus- eller varietéföreställning så ock vid annan med någon af de nu nämnda jämförlig föreställning äfvensom vid bal, maskerad eller annan dylik tillställning,

1) då bruttoinkomsten kan antagas komma att öfverstiga femhundra kronor, efter den verkliga bruttoinkomsten, dock alltid med minst tio kronor, samt,

2) då bruttoinkomsten kan antagas icke komma att öfverstiga femhundra kronor, efter beräknad bruttoinkomst, med lägst tio och högst tjugufem kronor;

b) för anställande eller anordnande af karusell- eller annan konst-åkning, målskjutning, ringkastning eller kraftprof samt för förevisande af människor, djur, naturalier eller andra föremål eller af panorama, biografbilder, vaxkabinett, optiska eller mekaniska konststycken eller vid annan med de nu nämnda jämförlig tillställning, som icke är att hänföra under a), efter beräknad bruttoinkomst, med lägst fem och högst femtio kronor för hvarje dag, sådan föreställning eller förevisning äger rum.

2 mom. Utlänning, som medverkar vid af svensk eller utlänning gifven offentlig föreställning, offentligt utförande af musik, såsom kafé-konsert och dylikt, eller vid annan offentlig tillställning, som ej är att hänföra under 3 mom., skall, oafsedt huruvida inträdes- eller annan afgift därvid uppbäres eller tillställningen är afgiftsfri, erlagga särskild bevillningsafgift med tio procent af den inkomst, som på grund af hans medverkan tillflyter honom, vare sig denna inkomst utgöres af i penningar bestämd ersättning, naturaförmåner eller andel af inkomsten å tillställning. Afgiften skall i hvarje fall utgå med minst femtio öre för hvarje dag, medverkan lämnas af utlänning eller ersättning till honom beräknas.

3 mom. Utländska positivspelare, musikanter, förevisare af djur eller annat, akrobater och dylika, hvilka drifva sitt näringsfång under bar himmel och uppbära allenast frivillig afgift, skola för rättigheten att utöfva sådan verksamhet för hvarje person erlægga särskild bevillningsafgift med femton kronor för hvarje kalendermånad; och utgår denna bevillningsafgift med nämnda belopp, äfven om under samma månad uppträdande äger rum å olika orter.

4 mom. Ansökning om tillstånd till offentligt uppträdande, hvarom i 1—3 mom. förmäles, skall göras enligt föreskrifter, som af Kungl. Maj:t utfärdas, och skall sådan ansökning innehålla:

i fall, som afses i 1 mom.: fullständiga uppgifter om föreställnings beskaffenhet, antalet föreställningar för hvarje dag af den tid, för hvilken tillstånd sökes, den eller de orter, där föreställning är afsedd att gifvas, inträdesavgifter eller andra vid föreställning förekommande avgifter äfvensom om den för föreställning afsedda lokal och antalet åhörar- eller åskådarplatser;

i fall, som afses i 2 mom.: fullständiga uppgifter angående föreställnings beskaffenhet, medverkande utlännings nationalitet, namn och bostad, den eller de orter samt den lokal, där föreställning är afsedd att gifvas; skolande ansökningen vara åtföljd af en af den, åt hvilken utlänning lämnar biträde eller som eljest är att anse såsom uppdrags-gifvare, på heder och samvete afgifven uppgift angående beskaffenheten och beloppet af den ersättning, som hvarje utlänning äger erhålla;

i fall, som afses i 3 mom.: fullständiga uppgifter om föreställningarnas beskaffenhet, antalet personer, för hvilka tillstånd sökes, samt deras nationalitet, namn, ålder och hemvist.

Sökande är därjämte pliktig att meddela den myndighet, hos hvilken ansökning göres, de ytterligare upplysningar, som af myndigheten begäras.

5 mom. Med ledning af lämnade och eljest tillgängliga upplysningar skall nämnda myndighet, därest ansökningen bifalles, bestämma, enligt hvilken af de i 1—3 mom. häröfvan angifna grunder bevillningsafgift skall utgöras, äfvensom beträffande föreställning, som afses i 1 mom. a) 2), 1 mom. b), 2 och 3 mom., fastställa bevillningsavgiftens belopp.

Därest i ersättning åt utlänning, som afses i 2 mom., ingå naturaförmåner, skola dessa vid bevillningsavgiftens bestämmande uppskattas till skäligt belopp i penningar. Om högre värde ej är angifvet, skall kost och bostad därvid upptagas till hvardera en krona för dag.

6 mom. I fråga om föreställning, som afses i 1 mom. a) 1), skall bruttoinkomsten utrönas antingen medelst kontroll å biljettförsäljningen, på sätt i 7 mom. sägs, eller ock, därest vederbörande myndighet finner så kunna ske med bibehållen säkerhet för bevillningsavgiftens behöriga erläggande, med ledning af en af föreställningsgifvaren eller i orten bosatt person, som af myndigheten godkännes, å heder och samvete afgifven deklARATION.

Förordnas, att dylik deklARATION skall afgifvas, vare det dock vederbörande obetaget att föranstalta om kontroll å biljettförsäljningen.

7 mom. Vid hvarje inträdesbiljett till sådan föreställning, som afses i 1 mom. a) 1), skall finnas fästad kupong med tryckt uppgift om biljettens pris eller om densammas användande såsom fribiljett.

Då kontroll å biljettförsäljningen till sådan föreställning skall äga rum, verkställs den, i stad genom vederbörande polismyndighet och å landet genom länsmanen med biträde af å orten anställda polismän eller, vid förfall för länsmanen eller där så eljest erfordras, genom särskilda af länsmanen på vederbörande kommuns bekostnad för tillfället antagna personer. Kontrollant åligger att infinna sig vid föreställningslokalen, förrän allmänheten dit erhåller tillträde, och att från hvarje biljett afskilja därvid fästad kupong för beräkning af bruttoinkomsten.

Den, som gifver föreställning, är skyldig att på anmaning vidtaga erforderliga anordningar för kontrollens underlättande och behöriga utföande.

Vid föreställnings slut skall föreställningsgifvaren till kontrollanten aflämna skriftlig uppgift om bruttoinkomsten, hvilken uppgift kontrollanten tillika med egen rapport därefter öfverlämnar till den myndighet, som, enligt hvad i 9 mom. sägs, för orten handhar uppbörden af ifrågasvarande bevillningsavgifter; skolande, i händelse skiljaktighet förefinnes emellan de af föreställningsgifvaren och kontrollanten uppgifna inkomstbelopp, bevillningsavgiften beräknas efter det högsta beloppet.

8 mom. DeklARATION, hvarom i 6 mom. förmåles, skall senast första söckendag efter föreställning afgifvas till den myndighet, som enligt hvad i 9 mom. sägs för orten handhar uppbörden af ifrågasvarande bevillningsavgifter, samt innehålla på heder och samvete afgifven uppgift om beloppet af den vid föreställning influtna bruttoinkomst.

Afgifves icke behörig deklARATION inom sålunda stadgad tid, skall för bestämmande af bevillningsavgiften antagas, att föreställningen gifvits för utsåldt hus med därvid gällande biljettpris, och bevillningsavgift utgå å sålunda beräknad bruttoinkomst.

Har någon i deklaration mot bättre vetande lämnat oriktig uppgift och därigenom föranledt, att bevillningsafgift blifvit fastställd till lägre belopp än hvad rätteligen bort utgå, böte från och med fyra till och med tio gånger den bevillningsafgift, som genom det svikliga förfarandet undandragits, dock minst femtio kronor. Saknas tillgång till böternas gäldande, skola de förvandlas enligt allmän strafflag.

9 mom. För bevillningsafgift, som utgår efter den verkliga bruttoinkomsten, skall, innan tillståndsbevis må meddelas, till den myndighet, som har att pröfva ansökningsen, aflämnas vederhäftig borgen eller annan godkänd säkerhet, afseende hela den tid, det begärda tillståndet omfattar.

Annan enligt denna § utgående bevillningsafgift skall förskottsvis erläggas till nämnda myndighet, innan tillståndsbevis utfärdas. Därest vederhäftig borgen eller annan godkänd säkerhet ställes, må myndigheten medgifva anstånd med erläggande af bevillningsafgift. I fråga om bevillningsafgift enligt 3 mom. må dylikt anstånd dock icke medgivas.

Bevillningsafgift, som ej erlägges förskottsvis, skall inbetalas, i stad till den myndighet, som utfärdat tillståndsbeviset, och å landet till kronans uppbördsman i orten, första söckendag efter föreställningen eller, där en följd af föreställningar gifves i samma stad eller fögderi, senast å första söckendagen efter hvarje veckas utgång för då gifna föreställningar. Betalas icke bevillningsafgift inom sålunda föreskrifven tid, upphör utfärdadt tillståndsbevis att äga gällande kraft, och varde bevillningsafgiften ofördröjligen hos vederbörande utmätt.

10 mom. Frihet från erläggande af bevillningsafgift enligt denna § åtnjutes:

a) för offentligt föredrag, som är att hänföra till andaktsöfning eller föreläsning vid läroanstalt; samt

b) då Kungl. Maj:t, till följd af särskilda omständigheter, för visst fall medgifvit befrielse från bevillningsafgift.

11 mom. Af bevillningsafgift, hvarom stadgas i 1 och 2 mom. af denna §, tillfalla fyra tiondedelar kronan och sex tiondedelar den kommun, inom hvilken föreställning gifvits, dock med afdrag från kommunens andel af kostnad för kontroll å biljettförsäljning i de fall, då kontroll utöfvats af jämlikt 7 mom. särskildt antagen kontrollant.

Bevillningsafgift efter 3 mom. tillfaller odelad kronan.

12 mom. Omedelbart efter hvarje kvartals utgång skola i stad stadsfiskal eller annan vederbörande tjänsteman och å landet länsman till den myndighet, som, enligt hvad i 9 mom. sägs, för orten handhar uppbörden af ifrågavarande bevillningsafgifter, meddela skriftlig uppgift

å de under kvartalet gifna föreställningar, för hvilka bevillningsafgift enligt 1 eller 2 mom. skolat utgå och å ställen, där dessa gifvits, eller ock, om föreställning ej förekommit, sådant för nämnda myndighet skriftligen anmäla.

Debitering, uppbörd, afkortning och redovisning.

5 §.

1 mom. Redovisning för de enligt föreskriften i 3 § från statskontoret Kungl. Maj:ts befallningshafvande tillsända kvittensblanketter, hvilka, intill dess de till uppbördsmännen utlämnas, skola förvaras för länen i landtränteriet och för Stockholms stad i öfverståthållarämbetets afdelning för uppbördsärenden, skall af Kungl. Maj:ts befallningshafvande afgifvas till statskontoret inom januari månads utgång det följande året; skolande af uppbördsman för de af honom från Kungl. Maj:ts befallningshafvande mottagna kvittensblanketter redovisning, bestyrkt i Stockholms stad af kamreraren i öfverståthållarämbetets afdelning för uppbördsärenden och i öfriga städer af magistratens ordförande, inom den 15 i samma januari månad afgifvas till Kungl. Maj:ts befallningshafvande, som har att densamma insända till statskontoret, hvarifrån redovisningen aflämnas till kammarrätten för att tjäna till ledning vid räkenskapernas granskning.

2 mom. Vid redovisning i specialräkning öfver kronans uppbörd af de efter 4 § utgående bevillningsafgifter skola såsom verifikationer biläggas dels specifik förteckning, upptagande antalet föreställningar och ställen, där föreställningar gifvits, samt antalet personer, för hvilka enligt 2 och 3 mom. bevillningsafgift erlagts, äfvensom bevillningsafgifternas belopp och tiderna, då medlen inlutit, dels afskrifter af utfärdade tillståndsbevis, dels ock de uppgifter från vederbörande tjänsteman, hvilka omförmälas i 4 § 12 mom., samt uppgift af föreställningsgifvare och rapport af kontrollant vid biljettförsäljning enligt föreskrift i 4 § 7 mom. äfvensom enligt 4 § 6 mom. afgifna deklARATIONER.

Samtidigt med leverering af kronans andel i nämnda bevillningsafgifter skall jämväl till kommunerna öfverlämnas deras andel i dessa afgifter.

3 mom. I öfrigt skall i fråga om de efter denna förordning utgående bevillningsafgifter, hvilka tillfalla kronan, gälla hvad rörande debitering, uppbörd, afkortning och redovisning är stadgad för kronans medel i allmänhet.

För upprättande, insändande och utdelning af sammandrag öfver dessa bevillningsavgifter skola i tillämpliga delar lända till efterrättelse hvad som är stadgadt beträffande sammandrag öfver bevillning af fast egendom samt af inkomst, dock att tiden, inom hvilken sammandragen för fögderier och städer skola insändas till Kungl. Maj:ts befallningshafvande, skall vara den 8 januari nästföljande året.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1909, vid hvilken tid dels nådiga förordningen angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter den 2 december 1892 med däri sedermera vidtagna ändringar dels ock ännu gällande föreskrifter angående rätt för vissa kommuner att uppbära särskild afgift för föreställningar af utlänningar eller af svenska undersåtar skola upphöra att äga tillämpning.

Formulär N:o 1.

Debiteringslängd öfver bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter inom socken af härad län för år 19.....

Den skattskyldige.	Rättigheten, för hvilken bevillningen erlägges.	Bevillning					Summa bevilling.	
		för skogsfång på allmänningar.			för kolningsfrihet på allmänningar.			
		Stafnum ved.	Afgift.					
N. N. bruk	Skogsfång å Ahlskogs krono- allmänning	100	25	—	—	—	25	—
N. N. hytta	Kolningsfrihet å Askers härads- allmänning	—	—	—	30	—	30	—
	Summa	—	25	—	30	—	55	—

Anm. För öfriga bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter uppgöras särskilda redovisningar, hvadan dessa avgifter icke i denna längd upptagas.

Formulär N:o 2.

Sammandrag öfver bevillningsafgifterna för särskilda förmåner och rättigheter uti fögderi och län för år 19.....

Härad.	Socken.	Bevillning						Summa bevill- ning.			
		för skogsfång på allmänningar.	för kolningsfriet på allmänningar.	af vissa handlande och handels- expediter.	af utlåningar för vissa offentliga föreställningar.						
N. N.	N. N.	25	—	30	—	450	—	150	—	655	—
	N. N.										
	N. N.										
N. N.	N. N.										
	Summa										

N. N.
Kronofogde.

N. N.
Häradsskrifvare.

Ann. Bevillningsafgifterna af vissa handlande och handlexpediter samt af utlåningar för vissa offentliga föreställningar upptagas med de belopp, hvilka under året influtit.

Formulär N:o 3.

Sammandrag öfver bevillningsafgifterna för särskilda förmåner och rättigheter uti län för år 19.....

	B e v i l l n i n g				Summa bevill- ning.
	för skogsfång på allmänningar.	för kolningsfrihet på allmänningar.	af vissa handlande och handels- expediter.	af utlåningar för vissa offentliga föreställningar.	
N. N. fögderi					
N. N. d:o					
.					
.					
N. N. stad					
N. N. d:o					

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
14 februari 1908.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
ROOS,
SWARTZ,
grefve HAMILTON,
grefve EHRENSVÄRD,
MALM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Swartz anförde härefter i underdånighet följande:

I skrifvelse till Konungen den 22 april 1903 anhöll Riksdagen, att Kungl. Maj:t måtte taga i förnyadt öfvervägande frågan om beskattningen af de utlänningar, hvilka här i landet gifva eller biträda vid konserter samt dramatiska eller andra föreställningar, och för Riksdagen framlägga förslag rörande ifrågavarande beskattning.

Innan jag öfvergår till att redogöra för de åtgärder, som med anledning af Riksdagens berörda skrifvelse vidtagits, torde det tillåtas mig att i korthet omnämna hvad förut förekommit rörande denna beskattningsfråga, hvilken sedan längre tid varit föremål för statsmakternas uppmärksamhet.

Historik.

I skrifvelse den 20 april 1889 anhöll Riksdagen, att Kungl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådana ändrade bestämmelser rörande de i § 7 af då gällande nådiga förordning angående bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter stadgade bevillningsafgifter af utlänningar för konserter eller dramatiska och andra föreställningar, att dessa afgifter komme att utgå med ett i förhållande till den inkomst, föreställningarna gäfvē, skäligt belopp.

Med anledning af denna skrifvelse utarbetades inom finansdepartementet ett förslag till förändrade bestämmelser angående bevillningsafgifter af utlänningar för konserter eller dramatiska och andra föreställningar m. m. De hufvudsakligaste punkterna i detta förslag, som är dagtecknad den 11 januari 1890, voro:

Bevillningsafgift skulle för hvarje dag, föreställning ägde rum, utgöras såväl af utlänning, som med vederbörligt tillstånd, vare sig ensam eller med biträde af annan eller andra utlänningar, mot inträdesafgift för egen räkning gäfvē offentlig föreställning, som ock af svensk, som med biträde af en eller flera utlänningar, med eller utan inträdesafgift, gäfvē sådan föreställning.

Sökt tillstånd till gifvande af föreställning finge ej meddelas, innan vederbörande med uppbördsmans kvitto styrkt, att stadgad afgift för den tid eller det tillfälle, tillståndet skulle omfatta, blifvit erlagd.

Af bevillningsafgifterna skulle $\frac{2}{3}$ tillfalla kronan och $\frac{1}{3}$ den kommun, inom hvilken föreställning gifvits.

För föreställning, gifven uteslutande för välgörande ändamål, skulle bevillningsafgift icke utgöras.

I stad och å dess område skulle i allmänhet bevillningsafgifterna för föreställningar, gifna af utlänningar för egen räkning, utgå med belopp, som för hvarje år blifvit af beskattningsmyndigheterna bestämda med afseende å den lokal, i hvilken föreställning gäfvē. För sådant ändamål skulle polismyndigheten årligen upprätta förteckning öfver alla inom staden befintliga lokaler, där föreställningar kunde antagas förekomma, jämte vissa uppgifter för beräkning af bruttoinkomsten vid utsåldt hus; hvarefter beskattningsmyndigheterna skulle med ledning af dessa handlingar bestämma bevillningsafgiften till högst tio och lägst fem procent af det belopp, som motsvarade hälften af den bruttoinkomst, hvilken af polismyndigheten antagits vid utsåldt hus vara att påräkna. Gäfvē föreställning i lokal, för hvilken bevillningsafgift ej blifvit af beskattningsmyndighet bestämd, skulle afgiften utgå i Stockholm, Göteborg, Malmö och Norrköping med 20 kronor och i öfriga städer med 10 kronor för hvarje dag, föreställning ägde rum.

För föreställning, gifven af svensk med biträde af utlänning, skulle i allmänhet bevillningsavgiften utgå med nyssnämnda fixa belopp men för konstridning af utländsk trupp i lokal, för hvilken bevillningsavgift blifvit af beskattningsmyndighet bestämd, och för föreställning i sådan lokal med för tillfället höjda inträdespris skulle bevillningsavgiften utgå efter lokaltaxeringen.

För föreställning af utlänning å landsbygden skulle bevillningsavgiften utgöra i allmänhet 5 kronor för hvarje dag, men 10 kronor för föreställning af teater-, cirkus- eller annan kringresande trupp.

Sedan statskontoret samt kammarrätten, som, efter öfverståthållar-ämbetets och Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvandes i rikets samtliga län hörande, afgifvit infordradt underdånigt utlåtande öfver det uppgjorda förslaget, förklarar sig anse, att detsamma icke i dess dåvarande form borde framläggas för Riksdagen, uppdrogs, enligt bemyndigande af Kungl. Maj:t, åt två sakkunniga personer att utarbета nytt förslag till bestämmelser rörande ifrågavarande ämne med tagen hänsyn därvid till de anmärkningar, som blifvit framställda mot det förut upprättade förslaget.

Dessa kommitterade afgäfvö den 27 januari 1893 betänkande i ämnet, innefattande:

1:o förslag till ändringar i §§ 4, 5 och 6 af förordningen den 2 december 1892 angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, jämte därtill hörande formulär;

2:o förslag till kungörelse i fråga om rätt för utlänning att gifva offentlig föreställning eller därvid biträda eller att hålla offentligt sammanträde eller föredrag; samt

3:o förslag till kungörelse angående förändrad lydelse af § 13 i ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868, sådan denna § lyder enligt nådiga kungörelsen den 10 december 1886.

På grund af nådig remiss den 24 oktober 1895 afgafs den 26 oktober 1896 af statskontoret och kammarrätten gemensamt underdånigt utlåtande öfver 1893 års kommittéförslag, därvid ämbetsverken föreslogo vissa ändringar i förslaget.

Vid föredragning den 12 juli 1897 inför Kungl. Maj:t af 1893 års kommittéförslag jämte det nyssnämnda däröfver afgifna utlåtandet hemställde statsrådet, att 1893 års förslag icke måtte af Kungl. Maj:t godkännas äfvensom att Kungl. Maj:t ej måtte finna skäl att för det dåvarande vidtaga någon ytterligare åtgärd i anledning af Riksdagens

omförmälda skrifvelse den 20 april 1889. Denna hemställan bifölls af Kungl. Maj:t.

Från tiden mellan åren 1897 och 1903 torde i detta sammanhang endast vara att erinra därom, att kommunalskattekommittén i sitt den 18 maj 1900 afgifna betänkande framlade, bland andra författningsförslag, äfven ett förslag till »lag angående rätt för kommun att i vissa fall upptaga särskilda afgifter». I hvad det berör nu förevarande fråga, innehåller nämnda lagförslag hufvudsakligen följande:

»§ 1.

Utöfver hvad kommunallagarne och särskilda författningar innehålla om rätt för kommun att besluta upptagande af skatter eller andra afgifter vare kommun berättigad att enligt de närmare bestämmelserna i denna lag såsom bidrag till täckande af kommunens behof upptaga särskild afgift.

§ 2.

Särskild afgift, hvarom i § 1 förmäles, må upptagas:

 c) för offentlig musikalisk eller dramatisk föreställning äfvensom för offentlig cirkus- eller varietéföreställning;

d) för offentligt förevisande mot afgift af människor, djur eller andra naturföremål, panorama, vaxkabinett samt optiska, mekaniska eller andra konststycken;

e) för hållande af dans-, skjut- eller kägelbana, karusell eller lokal för biljardspel.

§ 3.

Mom. 2. Öfriga i § 2 afsedda afgifter skola bestämmas till samma belopp för samma slag af rörelse, med iakttagande

att för föreställning, som i § 2 c) afses, afgiften må bestämmas antingen till visst belopp, ej öfverstigande femtio kronor, för hvarje gång, eller ock till viss andel, ej öfverstigande tio procent af bruttoinkomsten, för hvarje föreställning;

att i fall, som i § 2 d) och e) sägs, afgiften må bestämmas att utgå månads- eller veckovis, därvid högsta månadsavgift vare tjugugu kronor samt högsta afgift i veckan fem kronor.»

Jämte det förevarande beskattningsfråga genom Riksdagens förenämnda skrifvelse den 22 april 1903 åter blifvit aktuell, hafva rörande viss del af frågan, nämligen hvad angår beskattning af utländska musiker, flera framställningar från enskilda håll afgifvits.

Sälunda har musikern E. Sandell i en till finansdepartementet den 13 december 1904 inkommen, till Kungl. Maj:t ställd skrift anført i hufvudsak följande. De flesta svenska närings- och yrkesutöfvare vore genom allehanda medel någorlunda skyddade från konkurrens utifrån, hvarifrån dock musikerna utgjorde ett beklagansvärdt undantag, i det att utländska musici faktiskt i regel undginge beskattning till stat och kommun. Oaktadt de svenska musikerna i allmänhet vore i sitt fack öfverlägsna de till Sverige inflyttade utländske, hjälpte dock detta icke. Eliten af utländska musiker flyttade ej till Sverige, där betalningen vore mindre och lefnadskostnaderna i allmänhet större än i hemlanden. Följande, dock i flera fall endast ungefärliga uppgifter visade, hurudana förhållandena vore. På restauranger i 24 af Sveriges städer vore under oktober—maj sysselsatta omkring 600 musiker, fördelade på omkring 65 orkestrar. Af Stockholms 15 restaurangorkestrar vore ej mindre än 11 utländska. Ännu värre vore det ställt i landsorten, där de svenska orkestrarna utgjorde endast omkring 10 procent. Vid teatrarna vore däremot de inhemska musikerna i majoritet, dock endast i Stockholm. I landsorten utgjorde de utländske flertalet äfven vid dessa orkestrar. Den tryckande konkurrensen från utlandet dref ned ersättningarna under det normala. På restauranger betalades en musiker vanligen med 90 à 135 kronor i månaden. Aflönningarna vid kungl. hofkapellet, där eliten af svenska musiker samlades, växlade mellan 600 och 1,800 kronor om året, i några fall öfver 2,000 kronor. Då de bästa musiker, Sverige ägde, aflönades så, vore ej underligt, om vid öfriga teatrar lönera vore ännu mindre. Att råda bot mot alla de missförhållanden, som de utländska musikerna åstadkomme i Sverige, kunde knappast ske annat än genom effektiv beskattning, hvarför frågan syntes böra lösas i samband med den ifrågasatta beskattningen af utländska artister. I skriften hemställdes därför, att Kungl. Maj:t täcktes vidtaga åtgärder för förbättrande af de svenska yrkesmusikernas ställning.

Vidare har i en till Kungl. Maj:t ställd, af domkyrkokantorn A. O. Olsson jämte förenämnde Sandell undertecknad samt af en mängd petitionslistor med inalles 645 namn åtföljd skrift, som inkommit till finansdepartementet den 16 januari 1906, hemstälts, att Kungl. Maj:t täcktes vidtaga åtgärder för förbättrande af den svenske musikerns

ställning genom hämmande af den ständigt tilltagande invandringen af utländska musiker och den därmed följande, tryckande konkurrensen.

Till stöd för denna framställning anfördes hufvudsakligen följande. I de förslag, som åren 1890 och 1893 uppgjorts inom finansdepartementet, föreslogs ej skatt för utlänningar, som mot öfverenskommet gage konserterade å restauranger. Vid den tiden förekom ej heller sådan musik i ens tillnärmelsevis så stor utsträckning som nu. Att exakt beräkna antalet utlänningar, som konserterade å restauranger och därmed jämförliga ställen i Sverige, syntes knappast låta sig göra, men, enligt hvad som framginge af en approximativ beräkning, skulle de under tiden oktober—maj utgöra omkring 600 eller cirka 90 procent af å samtliga restauranger anställda musiker. De svenska musikerna kunde med säkerhet uppskattas till minst 3,000. Då nu af dessa endast ett fåtal kunde helt försörja sig med musik, måste de ägna sig åt annan sysselsättning, sedan de dock användt sina ungdomsår åt musikstudier. De hit invandrande utländska musikerna hade ej ett berättigande för sin härvaro i större skicklighet och bättre musikalisk utbildning än de svenska musikerna. Tvärtom syntes det stora flertalet af de under senare åren hit inflyttade utländska musikerna vara de svenska underlägsna; ja, de allra flesta utländska småorkestrarna kunde snarare hänföras till varietén än till utöfvare af egentlig musik, och detta gällde i synnerlig grad om de för hvarje år allt talrikare damkapellen. Vid bedömandet af konstprodukter framhölles tidt och ofta satsen om konstens internationalitet; men konstens internationalitet medförde under inga omständigheter såsom följd, att ett folk, med uteslutande af egna dugliga krafter och tillbakahållande af inhemska förmågor, med öppna armar skulle mottaga allt utländskt på detta område, samt på bekostnad af egen god, omhulda usel utländsk musik och utländska musiker, som med musiken endast hade namnet gemensamt. På grund af påpekade förhållanden, och framför allt genom rådande skattefrihet hade utländska dirigenter med sina kapell lyckats slå under sig nästan all kafémusik, och vore det för den svenska musikern ytterst svårt att hos någon af dessa mot ett någorlunda förmånligt gage erhålla engagemang. En framstående utländsk konstnär skulle ej afhållas från att taga engagemang i Sverige utan endast en luttring äga rum. En förbättring i de svenska musikernas ställning kunde ske endast genom effektiv beskattning af de utlänningar, som här gifve eller biträdde vid konserter eller utöfvade s. k. kafémusik. En sådan beskattning måste utgå med viss procent af bruttoinkomsten, dock minst 10 procent såsom t. ex. vore fallet i Köpenhamn. Då det vore svårt att afgöra, huru

stor den enskilda musikerns inkomst verkligen vore, enär betalningen ofta utginge in natura o. s. v., borde denna skatt ej understiga en krona per dag för hvarje orkestermedlem. En sådan beskattning skulle för den svenska musikern vara af afgörande betydelse och så äfven för musiken som sådan.

Äfven andra framställningar i denna fråga föreligga. Sedan nämligen Kungl. Maj:t genom nådigt bref den 11 oktober 1901 anbefallt kommerskollegium att utreda, huruvida och i hvilken mån en utsträckning af det i § 26 mom. 1 af nådiga förordningen den 18 juni 1864 angående utvidgad näringsfrihet stadgade förbud för utlänning att utan särskildt tillstånd idka viss näring kunde böra äga rum, hafva till kommerskollegium ingifvits två, sedermera till finansdepartementet öfverlämnade framställningar i ämnet, nämligen dels af en vid en den 4 februari 1902 hållen generalförsamling af musiker i Stockholm för ändamålet tillsatt kommitté, dels ock af svenska musikerföreningen.

I den förstnämnda framställningen anföres, bland annat, att, medan vissa af de utländska musikutöfvarne, hvilkas vistelse i landet vore permanent, utan annat hinder än det, som kunde betingas af minskad efterfrågan, sloge under sig så godt som hvarje tillfälle till förtjänst inom facket, särskildt i landsorten, och reste från ort till ort utan att någonsin beskattas eller affordras afgift i någon som helst form, kunde åter andra, i växlande antal, regelbundet hvarje vår kvarstanna i riket under den för musikförtjänster gynnsammaste tiden för att sedermera hvarje höst afresa, utan att det minsta af deras inkomst, i form af skatt, förblefve i landet. Då dylikt anlåtande af utländska musikkärer vore en konstant företeelse, syntes den för utlänning nu gällande oinskränkta näringsfriheten kunna anses förorsaka statsverket en kontinuerlig indirekt förlust. Svenska musiker, hvilka i likhet med öfriga medborgare betalade skatt för inkomsten af sitt arbete, oaktadt de genom utländsk konkurrens vore i stor utsträckning utestängda från tillfälle till sådant, intoge således i jämförelse med andra inhemska näringsidkare en högst oförmånlig särställning, hvarför ett det svenska musikståndets viktigaste och mest beaktansvärda önskemål vore skattbeläggande af utländska musikerns inkomster. I sådant syfte föreslogs, att hvarje utlänning, som här i riket offentligen mot betalning utförde musik vid utskänkning af spirituosa, skulle, intill dess svensk medborgarrätt förvärfvats, åläggas en personlig skatt af minst 2 kronor per dag. Beträffande utlänning, som under andra omständigheter än vid utskänkning af spirituosa utförde musik, borde beskattningen kunna beräknas efter viss procent af inkomsteu.

I den af svenska musikerföreningen ingifna skriften hemställdes, jämväl med framhållande af merberörda, genom utländsk konkurrens framkallade, för de svenska musikutöfvarne ogynnsamma förhållanden, att, i likhet med hvad som vore fallet såväl i Norge och Danmark som äfven andra europeiska länder, skatt måtte införas i form af viss procent af bruttoinkonsten för alla offentliga musiktillställningar, som här i landet anordnades af utländska tonkonstnärer, eller vid hvilka utländska musikutöfvarne, som ej vore i riket bofasta, biträdde.

Departements-
chefens
anförande.

Nu gällande bestämmelser rörande särskild bevillningsafgift af utlänningar för konserter och dramatiska eller andra föreställningar innehållas i artikel D. af nådiga förordningen den 2 december 1892 angående bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter, hvilken artikel är af följande lydelse:

“D. Bevillningsafgift af utlänningar för konserter och dramatiska eller andra föreställningar.

§ 5.

Utländsk man eller kvinna, som med vederbörligt tillstånd, mot inträdesafgift, för egen räkning gifver konsert eller annan musikalisk tillställning, uppför skådespel, förevisar konstridning, lindansning, mekaniska eller andra konster, kosmoramor, panoramor och andra optiska konststycken, vaxkabinetter, samlingar af djur och naturalier m. m., erlägger för hvarje särskild konsert eller hvarje dag, då skådespel eller annan föreställning gifves, i Stockholm och Göteborg tre kronor och å annan ort inom riket en krona 50 öre; börande sådan konsertgifvare, teaterföreståndare, konstidkare eller förevisare, innan tillståndet meddelas, styrka, antingen att den stadgade afgiften, för den tid eller det tillfälle tillståndet omfattar, blifvit till fullo betald eller att godkänd säkerhet därför blifvit till vederbörande uppbördsman aflämnad; och skall, i senare händelsen, afgiften alltid vid hvarje månads slut för samma månad till fullo likvideras; åliggande det den betalningsskyldige att, vid det tillfälle sådan likvid erlägges, till uppbördsmannen jämväl öfverlämna bevis, i stad från vederbörande fiskal och i köping eller på landet från länsmanne i orten, om antalet gifna konserter eller förevisningsdagar, hvilket bevis hör åtfölja uppbördsmannens redovisning öfver de influtna afgifterna.

Uppbördsmannens kvitto å erlagd betalning för senast inom riket gifna representationer bör dessutom ovillkorligen af hvar och en sådan utlänning, då han i sagda ändamål till annan inrikes ort ankommer, företes innan nytt tillstånd honom meddelas.

Till kontroll därå, att ifrågavarande afgift blifvit i behörig ordning erlagd, skall det åligga i stad fiskal och i köping eller på landet länsman eller den, som där innehar motsvarande befattning, att, efter hvarje halft års utgång, till Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet skriftligen uppgifva, huru många föreställningar af förenämnda beskaflenhet därstädes blifvit under tiden gifna eller, om någon sådan ej förekommit, det likaledes anmäla; hvarjämte uppbördsmännen skola inom januari månads utgång det påföljande året till Kungl. Maj:ts befallningshafvande insända redovisning för de under förflutna året influtna afgifter af ifrågavarande beskaflenhet; börande dessa redovisningar och uppgifter åtfölja kronoräkenskaperna, då de till kammarrätten insändas.»

I detta sammanhang torde jämväl böra nämnas, att genom särskilda nådiga bref, hvilka icke blifvit uttryckligen upphäfd, tillstånd lämnats för vissa kommuner att upptaga särskilda afgifter af personer, svenskar eller utlänningar, som där gifva offentliga föreställningar af vissa slag. Så hafva genom nådiga brefvet den 15 mars 1814 staden Lund och genom nådiga brefvet den 10 augusti 1825 staden Malmö tillförsäkrats rätt att upptaga dylika afgifter. Det förstnämnda brefvet läser icke vidare tillämpas, men enligt nådigt beslut den 19 mars 1888 har Kungl. Maj:t för särskildt fall förklaradt staden Malmö berättigad att uttaga afgift enligt nådiga brefvet den 10 augusti 1825, hvarefter detta under senare år tillämpats. Möjligen torde äfven för andra orter liknande bestämmelser vara meddelade.

De af Riksdagen i förberörda skrifvelsen den 22 april 1903 framställda erinringar och önskemål med afseende å denna beskattningsanordnande voro:

1903 års Riks-
dagsskrifvelse

att Riksdagen i främsta rummet fäst sig vid önskvärdheten däraf, att afgifterna för utlänningar, hvilka här i landet gåfve eller uppträdde vid konserter samt dramatiska eller andra föreställningar, måtte komma att utgå i skäligt förhållande till inkomsten, hvilket önskemål de nuvarande afgifterna på intet sätt kunde anses uppfylla;

att den utländske artisten vore för närvarande här i landet väsentligen gynnsammare ställd än den inhemske, hvadan det vore angeläget, att lagstiftningen snarast möjligt måtte undanröja detta missförhållande;

att en reform i syfte af en högre beskattning af utläningar, vare sig de gäfvde föreställningar för egen räkning eller biträdde vid föreställningar, som gäfvdes af svensk undersåte, äfven från finansiell synpunkt kunde hafva en viss betydelse;

att de skilda meningar, som med hänsyn till skattens fördelning mellan stat och kommun gjort sig gällande, syntes bäst sammanjämkas, om en del af skatten tillerkändes kommunerna; samt

att, efter hvad Riksdagen trott sig finna, af ärendets föregående behandling framgått, att en beskattning sådan som den ifrågavarande icke lämpligen kunde ordnas utan kommunernas medverkan, hvarför Riksdagen ansåge, att, om så ske kunde, kontroll, uppbörd och redovisning borde verkställas genom de kommunala myndigheternas försorg.

Sedan Kungl. Maj:t den 22 maj 1903 anbefallt öfverståthållarämbetet och Eders Kungl. Maj:ts samtliga befallningshafvande att afgifva yttrande i anledning af Riksdagens ifrågavarande skrifvelse, hafva från nämnda myndigheter inkommit utlåtanden, därvid, beträffande den mera principiella sidan af förevarande beskattningsfråga, det öfvervägande flertalet af de hörda myndigheterna förordat, att en lagstiftning i den riktning, Riksdagen angifvit, måtte komma till stånd. Härifrån afvika endast Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Uppsala län, som ansett, att, därest förändring i nu gällande bestämmelser skulle äga rum, det vore lämpligast, att beskattningen helt och hållet upphörde, samt Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Västmanlands och Kopparbergs län, hvilka i hufvudsak förordat det nuvarande beskattningssättets bibehållande men med förhöjda afgifter.

I likhet med hvad öfverståthållarämbetet och flertalet af länsstyrelserna uttalat anser jag, att en reform på det ifrågavarande beskattningsområdet är af förhållandena påkallad, och finner jag mig därför böra förorda, att ny lagstiftning hufvudsakligen i den af Riksdagen angifna riktning varder genomförd. Det lärer nämligen ej kunna bestridas, att, såsom af Riksdagen framhållits, den utländske artisten för närvarande intager en privilegierad ställning gent emot landets egna invånare. De senare erläggja för inkomst af arbete direkt beskattning till stat och kommun, hvilken sällan torde understiga sammanlagdt sex procent men ofta närma sig tio procent af inkomsten. Utländska artister, som här idkat verksamhet, torde däremot i verkligheten endast mera sällan drabbas af dylik beskattning. Och i jämförelse med denna beskattning står den särskilda bevillningsavgift, som utländska artister enligt nu gällande bestämmelser hafva att utgöra, icke i rimligt förhållande till den inkomst, som kan antagas uppkomma genom sådana representationer

som dem, om hvilka här är fråga. En förändrad lagstiftning synes mig böra först och främst undanröja nu berörda missförhållanden. Den bör därför anordnas så, att, på samma gång väsentligare hinder ej lägges för den högre konstens utöfvare, utländska artister må drabbas af en beskattning, som står i möjligast rättvisa förhållande till den uppburna inkomsten samt tillika är satt åtminstone tillräckligt hög för att i sådant afseende ställa dem i jämbredd med inhemska konstutöfvare.

Det torde vid bedömandet af förevarande fråga ej heller lämnas obeaktadt, att, på sätt Riksdagen jämväl i sin skrifvelse erinrat, en högre beskattning på förevarande område äfven från finansiell synpunkt kan hafva en viss betydelse. Att så äfven kan antagas komma att blifva fallet hafva verkställda approximativa beräkningar gifvit vid handen.

Den nämnda allmänna synpunkten, att utlänningar må i beskattningshänseende åtminstone likställas med landets egna invånare, synes mig emellertid konsekvent böra föranleda därtill, att alla utlänningar, som här uppträda, underkastas beskattning. Den ifrågavarande lagstiftningen bör alltså omfatta ej blott utlänningar, som för egen räkning här gifva föreställningar, utan äfven utlänningar, som medverka vid föreställningar. Jämväl fordran på behörig effektivitet hos lagstiftningen betingar, att densamma erhåller dylik omfattning, enär eljest, såsom uppgifvits för närvarande äga rum, utlänning lätteligen kunde undandraga sig beskattning genom skenafstal med en svensk, som anmälde sig såsom föreställningsgifvare.

I sammanhang med den sålunda ifrågasatta förändrade lagstiftningen torde jämväl en annan kategori af utlänningar, nämligen de i landet ganska talrikt förekommande kringresande utländska positivspelare, musikanter, akrobater m. fl. dylika personer här underkastas beskattning. Äfven om den inkomst, desse genom sin verksamhet förvärfva, ofta nog icke är så synnerligt betydande, torde den dock i andra fall uppgå till rätt afsevärda belopp. Med hänsyn härtill och då de i ifrågavarande fall åstadkomna prestationer i regel sakna allt konstvärde samt ej sällan i själfva verket allenast utgöra en täckmantel för tiggeri, hvars städfjande måste anses önskvärdt, synes en skatt äfven å dessa prestationer, därest densamma icke sättes till alltför högt belopp, icke vara olämplig.

För att emellertid den af mig nu ifrågaställda lagstiftningen icke må föranleda till dubbelbeskattning i sådana fall, då enligt gällande bevillningsförordning och förordning om inkomstskatt utlänning bör taxeras för inkomst af här i landet utöfvad verksamhet, torde sådan ändring i nämnda förordningar böra vidtagas, att utlänning, som visar sig hafva erlagt särskild bevillningsafgift för uppträdande af här ifrågavarande

beskaffenhet, icke skall taxeras till allmän bevillning eller inkomstskatt för inkomst, som härflutit af sålunda beskattad verksamhet. Under förutsättning att, såsom jag ärnar föreslå, de nu ifrågasatta bestämmelserna angående beskattning af utlänningar komma att tillämpas från 1909 års ingång, bör emellertid berörda ändring vidtagas först i de bevillnings- och inkomstskatteförordningar, som blifva af Riksdagen antagna att gälla för år 1910. Då nämligen enligt nu gällande regler för taxering till allmän bevillning och inkomstskatt taxeringen afser det nästföregående årets inkomst, är tydligt, att, ifall den åsyftade ändringen gjordes redan i de bevillnings- och inkomstskatteförordningar, som äro afsedda att gälla för år 1909, den omständighet att särskild bevillningsavgift under år 1908 enligt nu gällande regler af utlänning erlagts för af honom då gifna föreställningar skulle kunna åberopas till stöd för anspråk på befrielse från bevillning och inkomstskatt för inkomst, som däraf — eller således redan under år 1908 — tillflutit honom, ett resultat, som gifvetvis icke är åsyftadt.

Redan af hvad jag hittills anfört framgår, att jag tänkt mig den ifrågavarande beskattningen anordnad liksom för närvarande under formen af en från den öfriga direkta beskattningen fristående särskild bevillningsavgift. Det med denna beskattning åsyftade ändamålet torde, skattetekniskt sedt, ock på sådant sätt lämpligast ernås.

Såsom jag förut omnämnt, har Riksdagen uttalat såsom sin mening, att en del af ifrågavarande bevillningsavgifter bör fortfarande komma statsverket till godo. Af två länsstyrelser har uttalats den åsikt, att avgifterna i sin helhet borde tillflyta vederbörande kommuner. Då jag emellertid är af den uppfattning, att avgifterna i regel böra fördelas mellan staten och vederbörande kommun, finner jag mig böra föreslå, att beskattningen erhåller karaktär af en af Riksdagen fastställd bevillningsavgift, af hvilken viss andel, beträffande hvilkens storlek jag senare kommer att uttala mig, anvisas åt kommunerna. Jag finner mig sålunda icke kunna förorda vare sig en anordning, hvarigenom hela bevillningsavgiften skulle få uppbäras af kommunerna, eller en anordning, enligt hvilken — såsom af kommunalskattekommittén föreslagits — det skulle få bero uteslutande på kommunerna, huruvida och med hvilket belopp avgift af nu förevarande slag skulle utgöras. Därest man, i likhet med hvad jag i det föregående angifvit, uppställer såsom hufvudsakligt syftemål med den nu ifrågasatta förändrade lagstiftningen, att af utländska artister skall uttagas skattebidrag, närmast motsvarande hvad af svenska undersåtar erlägges till stat och kommun, synes mig också följdriktig-

heten kräfva, att nu ifrågavarande bevillningsavgift uppdelas mellan staten och vederbörande kommuner. Med hvad jag nu yttrat åsyftar jag icke de afgifter, som skulle utgå efter 4 § 3 mom.

För behörig kontroll å det riktiga utgörandet af bevillningsavgifterna för offentliga föreställningar, som af utlänning gifvas eller därvid utlänning medverkar, är uppenbarligen nödvändigt, att föreställning, som af sådan anledning underkastas beskattning, icke under några förhållanden får gifvas utan därtill meddeladt tillstånd.

Härutinnan nu gällande bestämmelser lida af en viss ofullständighet och otydlighet.

I § 5 af nu gällande förordning angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter den 2 december 1892 är föreskrifvet, att utländsk man och kvinna, som *med vederbörligt tillstånd*, mot inträdesavgift, för egen räkning gifver konsert eller annan musikalisk tillställning etc., skall erlägga viss avgift, äfvensom att konsertgifvaren etc. skall, *innan tillståndet meddelas*, styrka, antingen att den stadgade avgiften blifvit betald eller att godkänd säkerhet därför blifvit till vederbörande uppördsman aflämnad. Då emellertid förordningen icke innehåller bestämmelser om af hvilken myndighet eller i hvilken ordning tillstånd skall meddelas, torde omförmälda stadgande i allmänhet hafva tillämpats så, att tillstånd sökts och meddelats endast i fall, där detta i eljest gällande allmänna föreskrifter blifvit uttryckligen föreskrifvet. Undersöker man nu, huru härmed förhåller sig, finner man, att i nådigt cirkulär till Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande den 16 december 1836 finnes föreskrifvet, att »utländska skådespelare, lindansare, taskspelare, konst-ridare, de som visa utländska djur m. fl. dylika personer, icke må af Kungl. Maj:ts befallningshafvande eller andra auktoriteter inom länen tillåtas att, där hinder af författningarna eller andra omständigheter eljest icke möter, därstädes gifva representationer, såvida de icke därtill kunna förete Kungl. Maj:ts särskilda nådiga tillstånd eller ock uttrycklig tillåtelse antingen att till sådana representationers gifvande i riket inkomma eller att hos vederbörande auktoriteter på hvarje ställe få sig därom anmäla». Detta stadgande läser emellertid, hvad städerna beträffar, få anses upphäfdt genom föreskriften i § 13 af ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868, sådan denna § lyder enligt nådiga kungörelsen den 10 december 1886.

Enligt nämnda §, hvilken gifvetvis gäller såväl svenskar som utlänningar, fordras i regel för gifvande af offentlig föreställning eller tillställning, dit allmänheten har tillträde, allenast anmälan hos polis-

myndigheten. Endast beträffande vissa slag af offentliga tillställningar, såsom maskerad, bal, lekstuga, lindansning, positivspelning eller dylikt, akrobatiska konststycken, konstridning, djurföreläsning, eller andra med dessa jämförliga tillställningar eller i fråga om tillställningar, afsedda att äga rum å allmän plats eller eljest under bar himmel å plats, dit allmänheten har obehindradt tillträde, erfordras tillstånd för tillställningens hållande.

Hvad åter angår landsbygden, är däremot 1836 års cirkulär, såsom ej uttryckligen upphäfdt, fortfarande gällande, ehuru detsamma numera måste anses till sin affattning antikveradt. Inom vissa län läser berörda cirkulär fortfarande tillämpas, inom andra däremot, såvidt kunnat utrönas, icke.

Då, som nämnt, i och för kontrollen af nu ifrågavarande bevillningsavgifters behöriga utgörande, tillstånd bör fordras för hållande af sådan avgift underkastade föreställningar eller tillställningar af alla slag, böra tydligen nya och fullständiga bestämmelser, innefattande jämväl nödiga ordningsföreskrifter och ansvarsbestämmelser, härom meddelas.

Härvid kunde gifvetvis ifrågasättas, huruvida icke de bestämmelser, som i sådant afseende erfordras, borde införas i en och samma författning som bestämmelserna angående de ifrågavarande bevillningsavgifterna. Detta kan emellertid icke ske på annat sätt än att antingen sistnämnda bestämmelser utbrytas ur 1892 års förordning och sammanföras med föreskrifterna om sättet för beviljande af tillstånd m. m., eller ock att sistnämnda föreskrifter införas i nämnda förordning. Intetdera synes emellertid rätt lämpligt af den anledning, att föreskrifterna om beskattningen och hvad därmed äger omedelbart sammanhang tillhöra det lagstiftningsområde, där Riksdagen ensam äger beslutanderätt, medan däremot öfriga bestämmelser, såsom innefattande rena polis- eller ordningsföreskrifter, äro af helt och hållet administrativ natur och kunna behöfva när som helst ändras eller jämkas.

De nya bestämmelserna angående bevillningsavgift för vissa föreställningar har jag alltså ansett böra fortfarande inrymmas såsom en särskild artikel i förordningen angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, hvaremot öfriga med förevarande ämne samband ägande bestämmelser skulle meddelas i form af särskild administrativ författning.

I § 3 af 1892 års förordning angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter kvarstår ännu bestämmelse angående bevillningsavgift af bankbolag med sedelutgifningsrätt. Sedan den vissa enskilda banker medgifna rätten att utgifva egna sedlar genom lag den 12 maj 1897 upphäfts och med 1903 års utgång alldeles upphört,

torde sagda § böra ur förordningen utgå. Som jämväl andra §§ jämte de till förordningen hörande formulär i sammanhang med de nu ifrågasatta förändringarna i författningen i öfrigt böra i vissa hänseenden undergå ändring eller jämkning, har jag låtit utarbета förslag till helt och hållet ny förordning i ämnet.

Sedan föredragande departementschefen uppläst det omförmälda förslaget till ny förordning angående bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter, anförde departementschefen vidare.

Det nu upplästa författningsförslagets 1 och 2 §§ äro lika lydande med motsvarande §§ i den för närvarande gällande författningen i ämnet. 1 och 2 §§.

3 § i förslaget motsvarar § 4 i nu gällande förordning och innehåller bestämmelser angående bevillningsafgift af vissa handlande och handelsexpediter, sådana dessa bestämmelser blifvit fastställda senast genom nådiga kungörelsen den 14 juni 1906. Med afseende å denna § har den förändring ansetts lämpligen böra vidtagas, att de i tredje stycket af den nu gällande paragrafen förekommande stadganden angående redovisning för kvittensblanketter öfverflyttats till den afdelning af författningen, 5 §, där föreskrifter angående debitering, uppörd, afkortning och redovisning blifvit sammanförda. 3 §.

Förslagets 4 § innehåller de ifrågasatta nya bestämmelserna angående särskild bevillningsafgift för vissa offentliga föreställningar. Dessa bestämmelser äro i väsentliga delar byggda på det år 1893 af särskilda kommitterade uppgjorda förslag, hvilket i ett flertal af de underdåniga utlåtanden, som i anledning af Riksdagens förenämnda skrifvelse den 22 april 1903 afgifvits af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande, förordats såsom lämpligt att åtminstone i hufvudsak läggas till grund för ny lagstiftning i ämnet. 4 §.

Jag har i det föregående angifvit, att med den förevarande beskattningen borde afses att så vidt möjligt träffa alla utlänningar, som genom offentligt uppträdande af ett eller annat slag här i landet uppbära inkomst. Med hänsyn till den mångfald af former, hvarunder dylikt uppträdande kan äga rum, har det visat sig omöjligt att under en gemensam grupp med i allo lika bestämmelser sammanföra alla dem, som skulle drabbas af beskattningen. En uppdelning har därför verkställts, hvarvid åtskillnad gjorts mellan utlänningar, som för egen räkning gifva föreställningar, och utlänningar, som medverka vid af svensk eller utlänning gifna representationer. Vidare torde kringvandrande positivspelare, musikanter m. fl. dylika personer, hvilka som regel under kring-

vandrande drifva sitt näringsfång under bar himmel och allenast upp-
bära frivillig afgift, böra upptagas såsom en grupp för sig. I öfverens-
stämmelse med denna uppdelning hafva också de grundläggande bestäm-
melserna med afseende å skattskyldigheten för dessa tre olika grupper
affattats i särskilda moment under 4 §, resp. 1, 2 och 3 mom.

4 § 1 mom.

Första mom. i 4 § afser sålunda utlänning, som för egen räkning
gifver föreställning. I öfverensstämmelse med den grundprincip, hvarå
den förevarande beskattningen, enligt hvad jag förut anfört, är afsedd att
byggas, har jag föreslagit, att bevillningsafgift bör utgöras af utlänning
för alla slag af offentliga föreställningar, förevisningar och andra till-
ställningar, vid hvilka afgift i en eller annan form fordras, uppbares
eller mottages. Då här emellertid icke åsyftas sådan verksamhet, som
bedrifves af nyss omförmälda kringvandrande personer, har uttryckligt
undantag därför gjorts.

Till grund för beräkandet af bevillningsafgifter vid sådana före-
ställningar, hvarom i 4 § 1 mom. är fråga, skulle enligt förslaget läggas
bruttoinkomsten. Teoretiskt riktigare kunde det visserligen anses hafva
varit, därest man kunnat anordna beskattningen så, att skatten utginge i
direkt förhållande till nettoinkomsten. Men häremot torde väsentliga
hinder resa sig i praktiken. Ett noggrant beräkande af nettobehåll-
ningen å ifrågavarande slag af föreställningar skulle vara möjligt endast
genom en mycket besvärlig kontroll, utan att ändock därigenom in-
konsekvenser vid beräkningen skulle kunna undvikas. Jag har därför
funnit lämpligast att föreslå bevillningsafgiftens beräkande efter brutto-
inkomsten, hvarvid för ernående af möjligast rättvis beskattning skatte-
satsen i stället af mig föreslagits lägre än hvad som borde ifråga-
komma vid beskattning direkt efter nettoinkomst.

Med hänsyn härtill har jag funnit fem procent af bruttoinkomsten
utgöra en efter de allmänna skatteförhållandena i riket väl lämpad
skattesats beträffande nu ifrågavarande föreställningar. De direkta skatter,
som svensk undersåte för närvarande har att erlægga till stat och
kommun för inkomst af arbete, torde i regel uppgå till 8 à 10 procent
af den beskattningsbara inkomsten. Om äfven den nu föreslagna skatte-
satsen, 5 procent af bruttoinkomst, understundom skulle komma att
något öfverstiga hvad svenska undersåtar sålunda hafva att betala i
direkt skatt, så torde likväl en sålunda afpassad afgift icke utgöra mer
än hvad stat och kommun skäligen kunna fordra i skattebidrag från
af utlänning idkad verksamhet, för hvilken direkt skatt i öfrigt icke
skulle erläggas. Härvid bör nämligen tillika tillses, att de ifrågavarande
bevillningsafgifterna komma att uppgå i allmänhet till minst samma belopp

som dem, hvilka svenska undersåtar äro underkastade. Till jämförelse vill jag erinra därom, att i Köpenhamn uppträdande utlänningar hafva att till kommunen erlægga en särskild skatt, uppgående till 10 procent af bruttoinkomsten, hvarvid dock understundom nedsättning af skattebeloppet plägar medgifvas af de kommunala myndigheterna.

De föreställningar eller förevisningar, som afses i 1 mom. af 4 §, äro icke alla af samma art. En typ karakteriseras däraf, att åskådare församlas för att åse eller åhöra en viss, i allmänhet på förhand kungjord föreställning eller deltaga i en publik nöjeställning eller dylikt. En annan typ åter föreligger, då inom byggnad eller inhägnadt område föremål visas eller uppträdande äger rum inför åskådare, som under dagens lopp komma och gå. Denna omständighet har synts mig göra det lämpligt att i beskattningshänseende uppdelade de under 4 § 1 mom. äsyftade föreställningarna i två afdelningar. Till den ena af dessa hafva hänförts sådana föreställningar eller tillställningar, som kunna antagas i vissa fall gifva en betydligare inkomst men i regel fortgå endast några timmar (1 mom. a). Den andra afdelningen omfattar däremot sådana representationer, som oftast torde lämna en ringare inkomst men vanligen äro för allmänheten tillgängliga en större del af dagen (1 mom. b).

Under 1 mom. a) falla konserter, operaföreställningar eller andra musikaliska, dramatiska eller litterära föreställningar, föredrag, cirkus- eller varietéföreställningar äfvensom andra med de nu nämnda jämförliga föreställningar samt baler, maskerader eller andra dylika tillställningar, rörande hvilka en uttömmande uppräknings icke läter kunna åstadkommas eller vara erforderlig.

Icke ens beträffande alla föreställningar eller tillställningar inom denna afdelning torde det emellertid lämpligen böra ifrågakomma, att bevillningsafgiften beräknas i förhållande till den verkliga intjänta bruttoinkomsten. Ett dylikt tillvägagångssätt skulle för att blifva effektivt otvifvelaktigt kräva en ganska dyrbar kontroll, med resultat i ett säkerligen betydande antal fall, att skatteintäkten icke skulle förslå till täckande af kontrollkostnaden. Endast i fråga om föreställningar eller tillställningar, vid hvilka bruttoinkomsten kan antagas blifva mera afsevärd, torde det därför böra bestämmas, att bevillningsafgiften skall utgå å den verkliga bruttoinkomsten. Vid öfriga nu ifrågavarande föreställningar eller tillställningar synes det mig lämpligare, att vederbörande myndighet beräknar viss bruttoinkomst, efter hvilken bevillningsafgiften skall utgå. Jag har i sådant hänseende ifrågasatt, att, då bruttoinkomsten kan antagas komma att öfverstiga 500 kronor, afgiften skall utgå efter den verkliga bruttoinkomsten, men eljest efter beräknad

bruttoinkomst. Under alla förhållanden lärer böra stadgas viss minimiavgift, hvilken för föreställningar af nu ifrågavarande beskaffenhet lämpligen torde kunna bestämmas till 10 kronor.

Den andra hufvudgruppen af föreställningar eller tillställningar, som äsyftas i 1 mom. af 4 §, utgöres af sådana, hvarå i 1 mom. b) såsom exempel anföras karusellåkning, målskjutning, förevisande af djur, biografbilder m. m. Beträffande dessa och andra därmed jämförliga tillställningar af den utaf mig förut angifna karaktär synes det lämpligast, att bevillningsavgiften utgöres med 5 procent af den bruttoinkomst, som beräknas inflyta för hvarje dag, sådan föreställning eller förevisning äger rum. Minimifgiften torde i fråga om dylika representationer icke böra sättas högre än 5 kronor för dag. Det har synts lämpligt att härvidlag fastställa äfven ett maximibelopp, 50 kronor, till hvilket bevillningsavgiften högst må bestämmas för hvarje föreställningsdag. Exempelvis vid förevisning af större menagerier eller biografbilder å folkrika platser torde en emot nämnda maximifgift svarande bruttoinkomst icke under alla förhållanden kunna anses utesluten.

4 § 2 mom.

I andra momentet af 4 § hafva upptagits bestämmelser angående de grunder, enligt hvilka utlänning, som här i landet medverkar vid offentlig föreställning m. m., skulle erlägga bevillningsavgift. För ett konsekvent genomförande af de principer, på hvilka, enligt hvad jag förut anført, den förevarande lagstiftningen bör byggas, fordras, att härvid ingen skillnad göres, om den föreställning, vid hvilken utlänning medverkar, är avgiftsfri eller inträdesavgift därvid uppbares. I detta fall är nämligen beskattningsföremålet den inkomst, som tillflyter utlänning på grund af hans medverkan vid föreställning eller dylikt. Det ur beskattningssynpunkt afgörande härvidlag är sålunda icke, huruvida föreställningen varit avgiftsfri eller ej, utan huruvida utlänningen kommit i åtnjutande af ersättning i en eller annan form för sin medverkan. Till följd häraf bör ock bevillningsavgift naturligen utgå, vare sig föreställning, vid hvilken utlänning biträdt, gifvits af svensk eller utlänning. Syftemålet med de föreslagna nya bestämmelserna är att utjämna den olikhet i beskattningshänseende, som hittills faktiskt rådt mellan utländska och inhemska konstutöfvare af här ifrågavarande slag. Detta syfte vinnes icke beträffande exempelvis det stora antal utländska musiker, som, enligt hvad de förut omnämnda petitionerna gifva vid handen, här utöfva verksamhet utan att erlägga skatt, därest icke bestämmelserna i det nu förevarande momentet erhålla af mig föreslagen omfattning.

För att den förevarande beskattningen skall uppgå till åtminstone

samma belopp, hvarmed bevilling, inkomstskatt och afgifter till kommunen erläggas för taxerad inkomst af arbete, och sålunda fylla sitt ändamål, bör den särskilda bevillningsavgiften för inkomst, som tillflyter utlänning på grund af medverkan vid offentlig föreställning eller annan i 2 mom. afsedd tillställning, icke sättas lägre än till tio procent. En bevillningsavgift till detta belopp synes mig, såsom jag jämväl förut framhållit, om ock något högt räknadt närmast motsvara den skattskyldighet till stat och kommun, som på grund af inkomst af arbete i allmänhet åligger svensk undersåte.

Äfven i fråga om denna bevillningsavgift bör stadgas ett minimum, hvilket dock icke lämpligen synes böra sättas högre än till 50 öre för hvarje dag, utlänning på förut angifvet sätt medverkar eller ersättning till honom beräknas.

Icke heller i nu förevarande moment åsyftas sådan verksamhet, hvarom talas i 3 mom. af förevarande §.

Såsom jag förut anfört, synas mig utländska positivspelare, musikanter m. fl., hvilka merendels under kringvandrande drifva sitt näringsfång under bar himmel och uppbära allenast frivillig avgift, böra vid den ifrågavarande beskattningen särställas. Jämväl beskaffenheten af deras verksamhet föranleder till i viss mån olika skattebestämmelser. Hvad angår desse, torde nämligen bevillningsavgiften ej lämpligen kunna bestämmas att utgå för hvarje föreställning eller för hvarje dag, föreställning gifves, utan i stället, såvida deras verksamhet icke är af den art, att för densamma bör erläggas bevillningsavgift enligt bestämmelserna i 4 § 1 eller 2 mom., böra utgöras för viss tidrymd, i likhet med hvad som redan gäller beträffande utländska handelsresande. Afgiften för dessa positivspelare m. fl. lär icke kunna göras beroende af den med uppträdandet verkligen förenade inkomst. Lämpligaste skatteformen synes mig i detta fall vara en fix avgift för kalendermånad, och jag har i sådant hänseende föreslagit femton kronor för hvarje person. En så pass högt tilltagen avgift kan visserligen antagas i vissa fall komma att för ifrågavarande slag af utlänningar omöjliggöra uppträdande här i riket, men äfven om så blir förhållandet, synes detta icke kunna anses såsom en olägenhet.

Såsom förut nämnts, har jag förutsatt, att för uppträdande, föreställning eller tillställning, hvarom i förevarande § är fråga, alltid skulle erfordras tillstånd af vederbörlig myndighet. Efter samråd med chefen för civildepartementet har jag tänkt mig, att denna myndighet skulle vara, i Stockholm öfverståhållarämbetet, i annan stad polis-kammare eller, där sådan ej finnes, magistraten eller vederbörande stads-

styrelse och för landet Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande. Bestämmelserna härom, likasom erforderliga föreskrifter om hvad meddeladt tillstånd skall innehålla, om eventuell skyldighet att i vissa fall för vederbörande polismyndighet uppvisa tillståndsbeviset, innan föreställning gifves, äfvensom nödiga ansvarsbestämmelser för förseelser mot vissa af ifrågavarande föreskrifter m. m. skulle, enligt hvad jag förut anført, intagas i särskild författning. I nu föreliggande förordning torde emellertid böra inrymmas föreskrifter angående hvad ansökning om tillstånd, som här åsyftas, bör innehålla i och för vederbörande myndighets bestämmande, enligt hvilket moment i 4 § bevillningsavgift bör utgöras och, där afgiften ej skall utgöras enligt 1 mom. a) 1) eller 3 mom., med hvilket belopp afgiften skall utgå. I sådant syfte har i 4 § 4 mom. närmare angifvits, hvilka upplysningar böra i sammanhang med ansökningen lämnas, äfvensom stadgats åliggande för sökande att därutöfver meddela de ytterligare upplysningar, som af vederbörande myndighet begäras.

Beträffande utlännning, hvilken skall medverka vid föreställning, som åsyftas i 4 § 2 mom., har föreslagits den särskilda anordning, att den person, som är att betrakta såsom uppdragsgifvare i förhållande till utlännningen, skall vid ansökningen föga en på heder och samvete afgifven uppgift angående beskaffenheten och beloppet af den ersättning, utlännning skall erhålla för sin medverkan. Denna anordning torde befinnas ändamålsenlig såväl ur synpunkten af möjligast rättvisa beskattningsresultats vinnande som ock för underlättande af myndigheternas uppskattningsarbete.

4 § 5 mom.

Med ledning af de upplysningar, som sålunda komme att stå till buds eller på annat sätt inhämtats, skulle det åligga vederbörande myndighet, hvilken hade att pröfva ansökning, att, därest densamma bifalles, bestämma, till hvilken af de i 1—3 mom. af 4 § angifna grupper uppträdande skulle i beskattningshänseende vara att hänföra. I sakens natur ligger, att den pröfvande myndigheten härvid kommer att utöfva en diskretionär verksamhet, som i många fall torde förutsätta ingående kännedom om förhållandena på orten. För de myndigheter, som, enligt hvad jag nyss nämnt, synas böra handhafva denna uppgift, torde emellertid hvarken denna pröfningsrätt eller uppdraget att fastställa bevillningsavgifternas belopp komma att bereda någon större svårighet. En liknande anordning finnes redan införd i vår lagstiftning, i det att enligt 10 § 1 mom. af nådiga förordningen den 18 juni 1864 angående utvidgad näringsfrihet, sådant nämnda moment lyder enligt nådiga förordningen den 30

juni 1893, det tillkommer öfverståhållarämbetet och Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande att för s. k. realisationer af handelsvaror bestämma en särskild afgift af lägst 25 och högst 500 kronor till den kommun, inom hvilken försäljningen skall ske. Till ledning härvid äga nämnda myndigheter endast en förteckning å varulagret.

Enär i ersättning till exempelvis orkestermusiker och varietéartister ofta ingå naturaförmåner, såsom kost och bostad, har det befunnits nödigt att i 4 § 5 mom. meddela särskild föreskrift angående sättet för uppskattning af dylik ersättning.

Såsom jag förut anført, skulle i fråga om de i 4 § 1 mom. a) 4 § 6 mom. 1) åsyftade mera inbringande föreställningar bevillningsavgiften utgå efter den verkliga bruttoinkomsten. Denna inkomst lärer i regel icke kunna med säkerhet utrönas, med mindre kontroll utöfvas öfver biljettförsäljningen. Angående själfva det föreslagna kontrollförfarandet finnas bestämmelser gifna i 4 § 7 mom., till hvilket jag senare återkommer.

Enligt hvad af vederbörande myndigheter i Köpenhamn inhämtats, är i fråga om den därstädes utgående särskilda avgiften för föreställningar stadgadt, att kontroll å biljettförsäljning skall äga rum för fastställande af den skattepliktiga bruttoinkomsten. Då denna kontroll befunnits tämligen besvärlig, har man emellertid numera i stor omfattning öfvergått till ett deklarationsförfarande i sådana fall, då man är säker på att kunna erhålla tillförlitlig uppgift om det influtna inkomstbeloppet. Sålunda utöfvas enligt meddelad uppgift endast undantagsvis kontroll å biljettförsäljningen vid de fasta teatrarna i Köpenhamn.

Jämväl hos oss torde man, enligt min uppfattning, för motsvarande fall kunna förlita sig till en på heder och samvete afgifven deklARATION. Såsom alternativ till kontroll å biljettförsäljningen har jag därför föreslagit, att, därest vederbörande myndighet, som har att pröfva ansökning, finner så kunna ske med bibehållen säkerhet för bevillningsavgiftens behöriga erläggande, kontrollen öfver biljettförsäljningen må kunna ersättas med en dylik deklARATION. Denna bör dock icke få afgifvas af annan än af myndigheten godkänd person, antingen föreställningsgifvaren själf eller någon i orten bosatt person. Med en sådan anordning skulle det exempelvis kunna medgifvas de fasta teatrarnas förvaltningar eller biljettkontor att deklarerera influten bruttoinkomst af föreställning, som af utlänning gifvits å teatern.

Förbehåll torde dock böra göras därom, att, äfven då det förordnats, att deklARATION skall afgifvas, kontroll å biljettförsäljningen må företagas.

4 § 7 mom. Ur kontrollsynpunkt lärer det vara nödvändigt föreskrifva, att vid hvarje inträdesbiljett till sådan föreställning, för hvilken bevillningsafgift skall utgå efter den verkliga bruttoinkomsten, skall finnas fästad en kupong med tryckt uppgift om biljettens pris eller om densammas användande såsom fribiljett.

Kontrollen å biljettförsäljning, då sådan kontroll skulle ifrågakomma, synes mig lämpligast böra verkställas, i stad genom vederbörande polismyndighet och å landet genom länsmanen med biträde af å orten anställda polismän eller, vid förfall för länsmanen eller där så eljest erfordras, genom särskilda af länsmanen på vederbörande kommuns bekostnad för tillfället antagna kontrollanter. På sådant sätt skulle en väsentlig del af den kontrollkostnad, som kan uppstå, drabba kommunerna, hvilket icke synes mig innebära någon orättvisa, då, såsom af 4 § 11 mom. framgår, jag funnit mig böra föreslå, att större delen af ifrågavarande bevillningsafgifter skall tillfalla den kommun, inom hvilken föreställning gifves.

Det i 7 mom. angifna kontrollförfarandet i öfrigt torde icke kräfva särskild motivering.

4 § 8 mom. Då sådan deklaration, hvarom i 6 mom. förmäles, skall afgifvas angående beloppet af den vid föreställning influtna bruttoinkomst, torde med deklarationens aflämnande icke böra få anstå längre än senast till första söckendag efter föreställning. Med hänsyn därtill, att flertalet afgiftspliktige, för hvilka afgifvande af sådan deklaration skulle ifrågakomma, icke torde vara i riket bofasta personer, synes mig fordran på omedelbart fullgörande af deklarationsplikten nödvändig att fasthålla. Därest kontroll å biljettförsäljningen icke verkställts, är nämligen deklarationen af grundläggande betydelse för bevillningsafgiftens beräkande. Underlåtenhet att inom stadgad tid fullgöra föreskrifven deklarationsplikt bör därför medföra den särskilda påföljd, att i sådant fall för bestämmande af bevillningsafgiften antages, att den föreställning, som deklarationen skolat afse, gifvits för utsåldt hus med de vid föreställningen gällande biljettpris och att bevillningsafgiften utgår å sålunda beräknad bruttoinkomst.

I 8 mom. har vidare föreslagits, i öfverensstämmelse med hvad som för motsvarande fall finnes stadgad i inkomstskatteförordningen, att, därest någon i deklaration mot bättre vetande lämnat oriktig uppgift och därigenom föranledt, att bevillningsafgift blifvit fastställd till lägre belopp än hvad rätteligen bort utgå, straffet härför skall utgöra böter till belopp, motsvarande 4 till 10 gånger den bevillnings-

afgift, som genom det svikliga förfarandet undandragits, dock minst 50 kronor.

Med afseende å bevillningsavgifternas erläggande anser jag, att *4 § 9 mom.* de böra i regel inbetalas förskottsvis, innan tillståndsbevis utfärdas, i likhet med hvad som redan nu gäller i fråga om bevillningsavgiften af utländska handelsresande. Den jämväl förut i annat sammanhang framhållna omständigheten, att ifrågavarande utlänningar i allmänhet icke torde vara bofasta i riket, synes mig med nödvändighet betinga, att så föreskrifves.

Då emellertid enligt det nu framlagda förslaget avgifternas belopp blifvit väsentligt förhöjdt, synes det mig rimligt, att, liksom enligt nu gällande förordning i ämnet, efter vederbörande myndighets bepröfvande anstånd må medgifvas med erläggande af bevillningsavgift, därest vederhäftig borgen eller annan godkänd säkerhet ställes. Den bevillningsavgift, som skall utgå enligt 4 § 3 mom. i förslaget, torde dock alltid böra förskottsvis erläggas.

I de af mig förut omförmälda fall, då jämlikt 4 § 1 mom. a) 1) bevillningsavgiften skall utgå efter den verkliga bruttoinkomsten, kan, då denna gifvetvis icke är känd vid tiden för tillståndsbevisets utfärdande, förskottslikvid dock icke ifrågakomma. Detta har gjort det nödvändigt föreslå, att för sådan bevillningsavgift vederhäftig borgen eller annan godkänd säkerhet alltid skall, innan tillståndsbevis må utfärdas, aflämnas till den myndighet, som har att pröfva ansökningsen.

Af lätt insedda skäl kan något längre anstånd icke medgifvas med afseende å inbetalandet af de bevillningsavgifter, som icke erläggas förskottsvis. Uppbörderna af avgifterna bör förläggas så nära som möjligt tidpunkten för inkomstens förvärfvande, och jag har i sådant hänseende föreslagit, att bevillningsavgift för föreställning, som afses i 4 § 1 mom. a) 1), eller för hvars erläggande anstånd beviljats, skall inbetalas första söckendag efter föreställning eller, där en följd af föreställningar gifves i samma stad eller fögderi, senast å första söckendag efter hvarje veckas utgång för då gifna föreställningar. Sist anförda stadgande innebär en lindring i besväret med avgifternas erläggande exempelvis för musiker, som hafva engagemang för längre tid å samma ort.

I den förenämnda skrifvelsen af den 22 april 1903 har Riksdagen uttalat, att, om så ske kunde, det syntes lämpligast, att bland annat uppbörden af de ifrågavarande bevillningsavgifterna skedde genom de kommunala myndigheternas försorg. Vid det förhållande att enligt det

föreliggande förslaget viss andel af afgifterna skall tillfalla staten — något som äfven blifvit af Riksdagen förutsatt — synes det mig emellertid blifva mera praktiskt och leda till mindre omgång i förfarandet, därest uppbördens hufvudsakligen anförtros åt samma myndigheter, som pröfva ansökningarna och utfärda tillståndsbevis. Jag har därför föreslagit att alla afgifter, som erläggas förskottsvis, äfvensom afgifter för uppträdande i stad, hvilka erläggas efteråt, skola inbetalas till samma myndighet, som har att för hvarje ort utfärda tillståndsbevis. Med afseende å bevillningsavgift för offentligt uppträdande å landet, hvilken icke erlagts i förskott, torde det dock blifva onödigt betungande, därest densamma skulle inbetalas till Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande. Sådan avgift torde därför lämpligast böra erläggas till kronans uppborrdsmän i orten.

4 § 10 mom. Någon allmännare befrielse från bevillningsavgift för visst eller vissa slag af offentligt uppträdande torde icke böra stadgas i vidare mån, än att offentligt föredrag, som är att hänföra till andaktsöfning eller föreläsning vid läroanstalt, fritages från afgiftsskyldighet. Frihet från avgift för föreställning, gifven för välgörande ändamål, synes ej såsom undantagslös regel böra medgifvas. Däremot torde böra åt Eders Kungl. Maj:t inrymmas rätt att för särskilda fall medgifva befrielse från bevillningsavgift.

4 § 11 mom. Jag har redan anført, att de bevillningsavgifter, som afses i 4 §, i regel böra fördelas mellan staten och vederbörande kommuner. Från denna regel är i författningsförslagets 4 § 11 mom. undantag gjordt för de bevillningsavgifter, som enligt nämnda paragrafs 3 mom. skulle erläggas af positivspelare m. fl. där åsyftade utlänningar. Denna bevillningsavgift har ansetts icke kunna ställas i visst förhållande till den influtna inkomsten utan böra anordnas såsom en för månad beräknad fix avgift. Med anledning häraf torde ej heller någon andel af afgiften lämpligen kunna utgå till de många kommuner, inom hvilka under samma månad produktionerna kunna och vanligen också äga rum utan att med säkerhet kan fastställas, huru stor del af verksamheten fallit inom hvarje kommun. Ifrågavarande bevillningsavgift torde ock blifva ur finansiell synpunkt jämförelsevis af mindre betydelse.

Med afseende å öfriga bevillningsavgifter, som skulle utgå enligt 4 §, föreslår jag, att fyra tiondedelar af afgifterna tillfalla staten och att återstående sex tiondedelar tilldelas den kommun, inom hvilken föreställning gifvits. Af de kommitterade, hvilka år 1893 afgåfvot det förut

omnämnda betänkandet i ämnet, hade föreslagits, att staten och kommunerna skulle erhålla hälften hvar af afgifterna. Denna fördelningsgrund har ock blifvit tillstyrkt af en del af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande vid afgifvande af infordradt yttrande öfver Riksdagens förberörda skrifvelse den 22 april 1903. Åtskilliga af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvandes yttranden innehålla andra förslag till afgifternas fördelning, enligt hvilka större delen af afgifterna skulle tillfalla kommunerna. I två af yttrandena föreslås, såsom jag förut nämnt, att afgifterna skulle odelade tillfalla kommunerna.

Ett konsekvent genomförande af den grundtanke, på hvilken jag ansett den förevarande beskattningen böra byggas, nämligen att desamma bör ersätta och i hufvudsak motsvara den direkta beskattningen till stat och kommun, synes mig föranleda därtill, att kommunerna tillerkännas större del än staten af de ifrågavarande bevillningsavgifterna. Ett ytterligare skäl härför synes mig den omständigheten utgöra, att enligt den anordning, som af mig föreslagits, i städerna, inom hvilka den hufvudsakliga delen af dessa bevillningsavgifter inflyta, uppbörden, kontrollen och redovisningen af afgifterna skulle handhållas af tjänstemän, aflönade af kommunerna själfva. Med hänsyn å andra sidan därtill, att för landsbygden berörda funktioner komme att utföras väsentligen af statens tjänstemän, torde den af mig ifrågasatta fördelningsgrunden, fyra tiondedelar till staten och sex tiondedelar till vederbörande kommun, kunna anses lämplig och rättvis.

Till underlättande af kontrollen öfver de ifrågavarande bevillningsavgifternas riktiga utgörande har i 4 § 12 mom. föreslagits, att i stad stadsfiskal eller annan vederbörande tjänsteman, och å landet länsman skola till vederbörande uppbördsmyndigheter meddela skriftliga uppgifter rörande bland annat de under hvarje kvartal gifna föreställningar, för hvilka bevillningsavgift enligt 4 § 1 eller 2 mom. skolat utgå.

I författningsförslaget 5 § innehållas erforderliga bestämmelser rörande debitering, uppbörd, afkortning och redovisning af de i författningen omförmälda bevillningsavgifter. Med afseende å dessa bestämmelser torde endast vara att anföra, att desamma blifvit uppgjorda med ledning af 1893 års kommittéförslag jämte det af mig förut omförmälda af statskontoret och kammarrätten gemensamt afgifna utlåtande öfver samma förslag.

Förutom nu omförmälda ändringar eller tillägg i förordningen hafva vissa smärre jämkningar däri vidtagits, hvilka emellertid, såsom endast åsyftande förtydliganden, icke torde kräfva närmare motivering.

De till förordningen hörande formulär hafva undergått endast smärre, af förslagets innehåll i öfrigt påkallade förändringar.

Den nya förordning angående bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter, till hvilken jag nu framlagt förslag, torde lämpligen böra träda i kraft den 1 januari 1909. I sammanhang med den nu åsyftade reformen med afseende å beskattningen af här i landet uppträdande utlänningar torde ännu gällande, af mig förut omförmälda föreskrifter angående rätt för vissa kommuner att uppbära särskild afgift för föreställningar af utlänningar eller af svenska undersåtar uttryckligen förklaras hafva upphört att äga vidare tillämpning. Då, såsom förut nämnts, det icke med full visshet är känt, huruvida icke äfven för andra orter än dem, hvilka förut af mig särskildt omförmälts, dylika bestämmelser kunna finnas meddelade, torde, på sätt i författningsförslaget finnes angifvet, stadgandet om upphörande af rätt att upptaga dylika afgifter gifvas en generell affattning.

Åberopande hvad jag nu anfört, hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att antaga förenämnda af mig upplästa förslag till förordning angående bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

Hvad departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen afåtas af den lydelse bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Axel Nyström.